

INCVNABVLA

Qu

85.

red stamp

Incunabula
Theologia

bross. 4

H.^x 12315

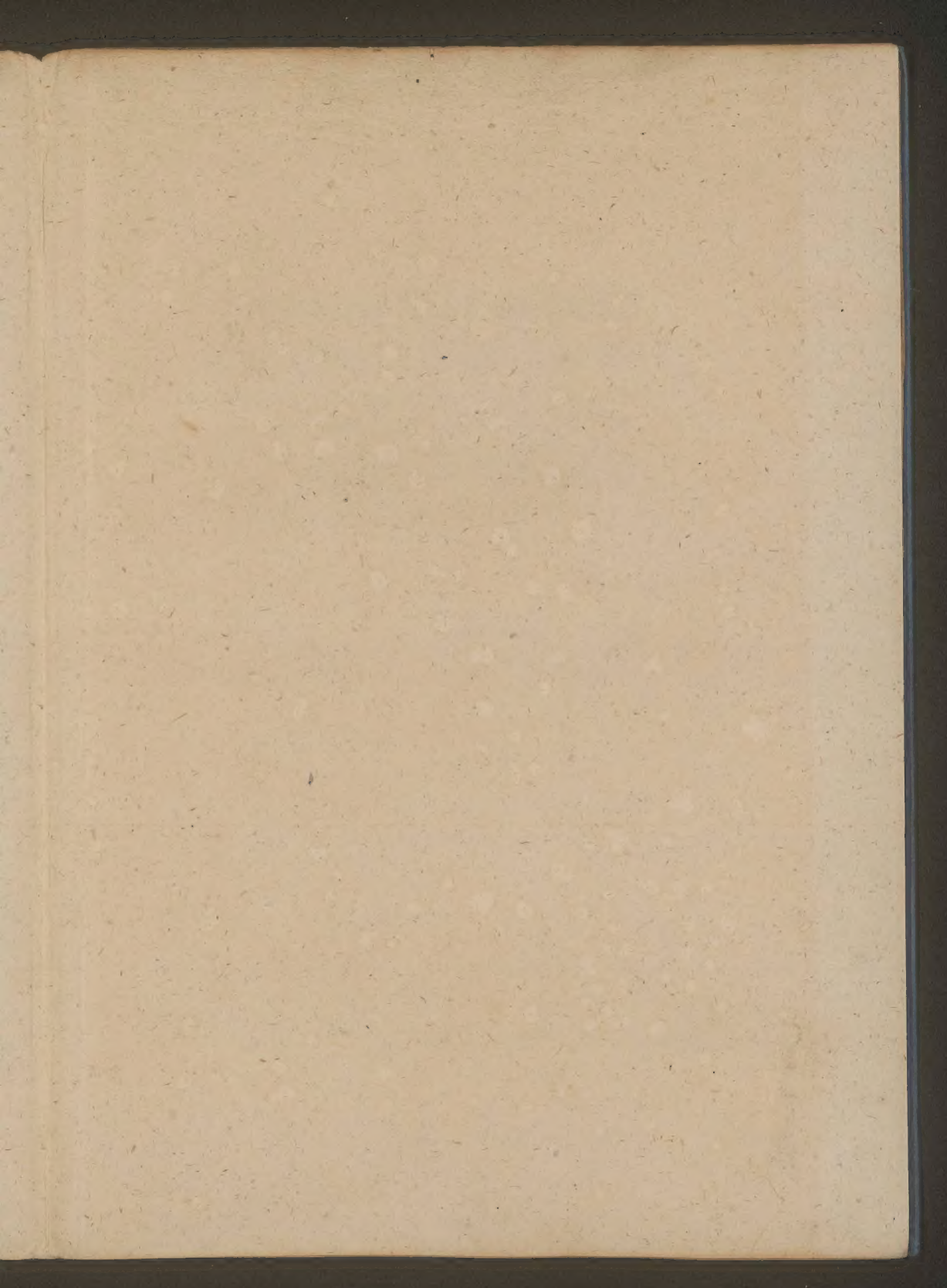
(Wist. 376)

Incunabula 85

Inc. 85

XIV. 4. 350

Hain Report. Bibliogr.

N. 12, 915.

Inc. Qu. 85

Bibl. Jag.

Pharetra fidei catholice
sive ydonea disputatio in
ter Christianos et Iudeos in qua per
pulchra tanguntur media et rationes
quibus quivis cristifidelis tam ex pro
phetis suis proprijs q̄ ex nostris eorū
erroribus faciliter poterit obviare.

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF
CRACOVIA
UNIVERSITY OF
CRACOVIA

D iudeorū confutationē

Iois xp̄ifidelis tollat pharetrā hāc ⁊ arcū ad vul-
nerādas vulpeculas Accipiat em̄ quisq; xp̄ian⁹
gladiū sp̄ssanc̄i in testimoniū Accipiat siliter
cristian⁹ pp̄ios pp̄hetas eorū. cum quib⁹ potest
vincere goliad. id est populū iudaicū **M**am non possum⁹ ipsos
viles et reprobos iudeos meli⁹ deuincere nisi pp̄ijs armis eorū
Debet ergo quisq; cristianus volens pugnare pro fide contra
iudeos notare tres cautelas **P**rimo debet addiscere eorū errores
reprobare. **S**cdo que videntur esse contra cristianos nō dī tan-
gere. nisi iudeus aliquid cōtra eū obijceret. et postq̄ hoc fecerit
tunc quisq; soluat inquantū potest. et iste tractatus soluere docet
Tercia cautela est. vt qm̄ plures iudei sunt pgregati tūc christia-
nus ipsis silentium imponere debet. excepto vno respōdente. et
interim nullū aliū aduertere debz nisi illo superato **A**ccedat al-
ter iterū alijs tacentib⁹ **M**ā pluribus iudeis loquētib⁹ faciliter
eorū fallacijs confusiōnē christiano inducerēt **C**um ergo diuersa
est opinio inter iudeos et cristianos **I**udeis em̄ videt̄ christia-
nos errare. cristianis vero opposito mō videt̄ iudeos errare
quod etiā veritati cōsonat **I**psi em̄ iudei verissime errant et illd̄
quod sciūt scire nolūt. ergo in hoc opere posite sūt due p̄sone p
veritate dimicantes tanq; pugiles **A**na p̄sona est loco iudei qui
grosso mō in argumentis p̄cedit. et false negat veritatem cōtra
christianos **A**lia persona est loco christiani. qui modo subtiliori
procedit per dicta prophetica et sanctorū patrum

Deus dicit **V**os cristiani credētes temere dicitis deū
esse trinū. **E**go aut̄ vnū scio. trinū vero nescio **Q**uā ē em̄
qui est creator oīm visibiliū et inuisibiliū rerū. potēs sup̄ omnia
regnans super omnes deos. vos aut̄ plures esse dicitis **D**icitis
em̄ patrē deū. filiū deū. et spiritūs sanctū deū. **E**t dicit̄ contra sym-
bolū vestrū vbi dicitis **A**redo in vnū deū. et sic ymmo est q; vn⁹
ē deus et nō plures dii **P**lures em̄ deos esse frivolum est dicere.
stultum scelus est cogitare.

Ad hec xp̄ianus respondet **V**ere q̄uis temerariū sit et maxie
hereticū est inter non doctos de illo disputare. **T**amen ne ominō
videar ignarus tue cecitati respōdebo prout melius potero **M**ā
fides instituta est ppter saluare et ppter salutē humani generis
Et etiā hoc maxie qd̄ nobis videt̄ impossibile. om̄e illd̄ deo ē pos-
sibile. nā apud deū nō erat impossibile om̄e v̄bū **M**os aut̄ christi-
ani illi sumus quos deus p̄legit ante mūdi cōstitutionē. et inde

est q^d nos credim⁹ deū trīnū et vnū **T**res sūt p^{so}ne sed tantū vn⁹
est deus **I**stud autē vobis malignis videt impossibile q^d fides nō
saluat vos. sed infidelitas damnat vos **M**ostrum enim dictum
scimus per multa exempla naturalia. nā sepe tres substantie sine
res plures mutantur in vnā rem. quia et aqua farina et sale fit
vnus panis. sic possibile est patrē filiū et spūsanctū esse vnū
deum in essentia et trīnum in personis. ita tamen q^d vnus est ver⁹
deus et nō tres dij **Q**ualiter tamen istud tenendū sit et quomodo
de illo dicēdū sit sola fides catholica sufficit. sine qua impossibile
est placere deo.

Iude⁹ respōdet **S**i tres sūt p^{so}ne et tres sūt plures in nūero
ergo plures sūt dij. **A**d hec respondet christianus **N**umerus
numeratus est vnū in collectione vnitatis. sicut vnus populus
dicit^r vnū in collectione **S**ic pater filius et spūsanctus est vnus
deus in simplicissima essentia existens **A**ttamē respectiue pater
dicitur p^{pter} filiū et fili⁹ p^{pter} patrē **S**pūsanctus autē p^{pter}
cedens ab vtroq^{ue} operando virtutes septiformes diuidens sin
gulis prout vult virtute patris et filij.

Iude⁹ dicit **Q**ue plura vident^r vtiq^{ue} plura dicunt^r. vt si vidē^r
plures ibi stantes de hoc non est dubiū quin ibi sunt plures. **A**d
hec christianus respōdet. **I**n tyranne quō audes dominū deum
p^{pare} ad res exteriores. dictum tuū nullius veritatis est. **N**am
quedā vident^r plura et sunt plura. quedā autē vident^r et non sunt
Que vident^r sunt illa que patent oculis sicut vident^r solem lunā
et stellas. quantitātē autē eorū non possum⁹ diffinire. quia dicunt
astronomi q^d q^{libet} stella fixa sit maior tota terra. **I**te quedā vi
dentur et non sunt. sicut pisum q^d voluitur in manu hominis. ap
paret esse duo pisa. cum tamen in rei veritate sit tantū vnū. **A**d
maledicte quomodo audes p^{pare} celestia terrenis. ergo tu ad
habe confidentiam et remoue diffidentiam.

Iudeus dicit. **I**n inutiliter fabularis. admissio isto tūc quero
a te quomodo illi tres p^{so}ne sint vni⁹ volūtatis **A**d hec chris
tianus. o modice sapientie q^d false discurre. nūquid tu cū fratri
b⁹ tuis et tuis cū iudeis es diuersarū essentiarū et diuersarū p^{so}narū
attamē es cū oibus his vni⁹ volūtatis. **Q**uō tūc p^{sumis} argue
re de trinitate vbi est vnica essentia. et cū hoc simplicissima sicut
hic te docet paganorū philozopb⁹ **A**restoteles princeps phorū.

Iudeus dicit **H**oc simpliciter falsū est. q^d iste tres p^{so}ne nō
sūt vnū in volūtate **Q**uod sic probo. quia vos legitis in euāge
lio. **Q**ui peccat in patrē remittet^r ei. qui peccat in filiū remittet^r
ei. qui autē peccat in spūsanctū nec hic nec in futuro remittet^r
ei **S**i g^o pater dimittit et fili⁹ dimittit. et spūsanct⁹ non dimittit

tūc ymmo videt q̄ ille tres p̄sone nō sūt vni⁹ voluntatis.

Ad hec xp̄ian⁹. considera et distingue peccatū. et habes falsū
tū argumentū solutū. Nam aliud est peccare in patrē. aliud in
filiū. aliud in spiritū sanctū. Hoc est tantū dicere q̄ qui peccat
in patrē peccat contra potentia diuinā. et peccare est humanum.
Qui autē peccat contra filiū ignoranter vel stulte peccat. quia fia
lius est sapientia dei. quis ergo potest equiparari sapiētie dei. S
in spiritū sanctū peccare est contra bonitatē dei peccare. quia sua
immensa bonitas sustinuit et sustinet aduersitates hereticorū. et
multa mala prauorum hominum.

Iudens dicit. Vos dicitis cōtra rempublicam. q̄ dicit
q̄ vestra dñā. Maria cōcepit virgo. mō sic est in natura
q̄ impossibile est aliquā virginē cōcipere. nam nos bene vidē
q̄ arbores nō pducūt fructū nisi ex aqua habent hūiditatē. ergo
virgo nō potest concipere sine virili semine. **A**d hec cristian⁹
tu perfide et cece dic mibi quō arida virga Aaron contra naturā
florebat et produxit fructū. quod impossibilis erat q̄ virginē
concupere. **I**udens dicit. Nec fuit voluntas dei qui etiam q̄
plurima signa iudeis ostendit. q̄ eos valde dilexit. **A**d hec xp̄ia
nus. tu pfidesi hoc concedis q̄ natura se mutauit in arido. nōne
possibilis erat in viridi. Nunquid sentis q̄ creator nature oēs
naturā transcendit. **I**udens dicit. Dicas quid velis. quomō
hoc credis quod est impossibile et incredibile. **A**d hec cristian⁹
tu maligne. quare tunc legis pphetas qui deo sufficientes sunt.
Et si tuis pphetis non vis credere. credas saltē balaam pphete
gentili q̄ dicit Orietur stella ex iacob zc. **V**ide qd dicit **E**saías
Ecce virgo cōcipiet et pariet filiū et vocabit nomē ei⁹ emanuel
Atende pphetiā pensa verba et non misterii. **P**ropheta enim
dicit (ecce) ppter duo **P**rimo ppter rarum. scdo ppter mirabile
Rarum q̄ nūq̄ ampli⁹ eueniet nec ante factū est. nec prius
simile visum est nec posterius simile videbitur. **M**irabile quia
nūq̄ fuit auditum ante vel post **E**tia ppheta dixit virgo con
cipiet) ad differētiā corrupte. cuius conceptus nō est rarus
Etiam probeta signū fidei apposuit cū dixit (et pariet filiū) illuz
scz qui natus est nobis **E**t ppheta illū filiū pdixit esse diuinū cū
addidit **E**t vocabit nomē ei⁹ emanuel qd interpretat nobiscū de⁹
Iudens dicit. **G**losa nostra dicit **E**cce virgo id ē inuenis dñā
concupiet et illud est bene possibile. **A**d hec christianus. **A**ch tu
vilis tyranne aduerte **I**eremiam dicentē. **H**ic est deus noster
et non estimabitur aliū absq̄ illo qui inuenit omnē viā scientie
et dedit iacob puero suo et israhel dilecto suo. post hec visus est

super terrā et cū hoīb⁹ cōuersatus. Itē lege **Danielē** q̄ dicit. **Cū**
venerit sanctus sanctorū cessabit vinctio vestra. **C** **Iudeus** Sa-
lomon dicit qđ semel factū ē adhuc semel pōt fieri. **S**i ergo illud
semel accidit qđ vgo pcepit et pepit adhuc semel accidē pōt. **A**d
hec cristian⁹. dictū salomonis nihil est ad ppositū. **N**ā salo-
mon voluit dicere qđ illud quod generali cursu et cōmuni semel
actū est amplius fieri potest. **D**uo enī ibi sūt contraria in hoc ar-
gumento. **U**nū est qđ illa virgo est singularis cui nunq̄ aliqua
fuerat equalis in sanctitate. in castitate. in hūilitate. et in omni
virtute. et ergo deus eā preelegit vt esset ei mater intacta. mater
immaculata. mater dilectissima et mater humilima. que p rubus
ignitū est pfigurata. qui tamē incōbust⁹ pmanfit. **I**psa enī est
porta illa quā vidit **Ezechiel** clausam. et vidit angelū intrantē
et exeuntē. portā tamē semper vidit clausam. et vir nō ingredie-
batur per illā. **E**st etiā hec gloriola domina per vellus **Bede**o-
nis pfigurata. **I**psa etiā est fons signatus. de quo oēs peccato-
res bibentes recreantur. **I**psa etiā est ortus conclusus qui soli
deo competebar. **E**cce tu tyranne hec omia sunt. **M**arie testimo-
nia veritatis. **A**liud etiā repugnat argumento tuo. tu enī ar-
guis de potentia naturali. nunquid vales credere qđ ille qui natu-
ram condidit eā transcendere potuit dum sibi placuit. **E**tiā bene
vides naturā similia agentē. **N**ā radij solares penetrant vitrū
non tamen vitrū leditur.

I **D**eus dicit. **I**am multa tractauimus adinnicē de diuer-
sis adhuc est vnū impossibile apud nos qđ etiā abhomi-
bile est dicere. scz qđ deus incarnatus est aut homo factus quod
idez sonat. **S**ed qđ hoc non potest esse. pabf. nā magna est distan-
tia inter deū et hominē. quia de⁹ est creator. et homo est creatura
deus est eternus hō autē temporalis. deus est mundus hō autē
immundus. deus expers. omnis peccati homo vero naturaliter
peccator est. **A**um ergo hee actiones differant inter se cōsequēs
est qđ omnes illi peccant qui dicunt esse deum incarnatum.

Ad hec cristianus respōdet. **Q**uidā philozophus dicit. **S**por-
tet transferentes habere aliquā similitudinē. **S**cis quia in pmo
libro **Moyfi** dicitur. **C**reavit deus hominem ad bymaginem et
similitudinem suam.

C **I**ndens dicit. **V**erū est. quid ergo **C**hristianus respōdet ergo
homo est dignissima creaturarum. **A**ttamen verū est qđ magna
est distantia inter deum et hominem conceptum a virili semine.
Sed humanitas domini nostri iesu cristi nō est ex virili semine
sed de spiritu sancto conceptus est. et hoc soli deo competebar. **E**t

nisi christi facies sine humanitas eius fuisset interris nequaquā salui facti fuissetus. Vnde ppheta Ostende nobis dñe faciem tuam et salui erimus. Ergo deus homo fact⁹ ē vt per eū saluus fieret omnis homo.

¶ Iudeus dicit. Nonne Jacob ppheta et patriarcha vidit dñm facie ad faciem. Ad hec christianus. Neq̃ pessime non est vey quod dicis. nung̃ enim homo vidit deum in sua diuinitate. quia ipsa deitas multo clarioz est sole. Et videmus q̃ nullus purus homo potest inspicere solem p̃ sua nimia claritate. Attende ergo tyranne quod dicis. quia sol est creatura dei. et nō potest ab alijs quo inspicere. qñō g̃ dicis creatorē posse videri in sua diuinitate.

¶ Iudeus dicit. Picas quid dicas Jacob immo vidit dei facie ad faciem. Ad hec christianus. tu tyranne Jacob vidit angeluz putans ipse esse dominum pre nimio splendore.

¶ Iudeus dicit. Nonne moyses vidit deum dñmodo tradidit sibi legem in monte synai. Ad hec cristianus. O tu pater inconsulte. quare audes hoc dicere quod est contra summā veritatez. Nonne tu legis q̃ dñs respexit moysen et moyses abscondit se. ita q̃ non potuit inspicere in faciez eius. Et ergo homo saluus fieret assumpsit humanā naturā de purissimo sanguine virginis marie. ¶ Iudeus respōdet. Vultis ergo dicere q̃ hiesus vester sit deus deoz. Ad hec christianus. immo hoc dicere nō erubescimus nam dominus deus summe humiliatus est propter hoiez quia Paulus doctor egregius de eo loquēs dicit. Exinaniuit se ipsum formam serui accipiens factus est homo.

¶ Iudeus dicit. Et hiesum multi homines viderunt. Et viderunt deum. Ad hec christianus. O falsidice quomodo audes sub tua pelle lupina huiusmodi dicere. Nam vey dicis in hoc. deus enim multi viderunt sub humana specie.

¶ Iudeus respondet. Hiesus nō est deus ergo zc̃ Probat quia hiesus dicitur quasi a terra assumptus. sed huiusmodi nō est de⁹. ¶ Ad hec christianus. Tu perfide nonne legisti. deus autem rex noster ante secula operatus est salutem in medio terre. Erat eñ in medio terre dupliciter. scz in vtero virginis Marie et in loco caluarie. In vtero virginis in quo conceptus fuit de spiritus sc̃to. In loco caluarie in quo pependit in cruce pro salute humani generis vt omnes homines saluos faceret.

¶ Iudeus respondet. Tunc vester hiesus fuit deus et homo. Si deus. quomodo vltra humanum posse sustinere potuit contagia humana.

¶ Ad hec christianus. quia hiesus christus diuinitus ortus est

et natus est de virgine maria. et sua humanitas deitate mixta nunquam peccauit. Attamen omnis humane vixit. nam interdum ut homo comedit. comedere autem ad hominem pertinet.

Iudeus respondet. Ego perlegi multos libros sed nunquam legi de deo quod possit incarnari. **A**d hec christianus Tu tyrane quid deberes scire de diuinitate. nam humanitatem eius nunquam cognouisti. sed eius humanitatem diffiniunt prophete. **M**as dicit **Ezaias** In altitudine celi vidi sedere unum virum quem adorabat multitudo angelorum. **D**ic mihi ubi est vnquam visus vir qui meruit sedere in excelso throno ut eius sanctitatem adorarent omnes angeli. **E**t expedias me de dispositione viri. habet ne os. manus pedes. aures habet ne deus dispositionem viri. **N**abet hec omnia membra ut ostendat tibi. **P**rimo per **Moysem**. Manus tue dominus inquit fecerunt me. **O**s enim domini locutum est dominus. **D**extera domini super iustos et aures eius in preces eorum. **Q**uia maledicte da mihi alium virum sic in throno sedentem per huiusmodi christum quem adorat multitudo angelorum. **E**t sic tu tyrane considera deum esse incarnatum.

Iudeus dicit. Si pater est deus. et filius est deus. et spiritus sanctus est deus. tunc omnes personae sunt incarnatae. **A**d hec christianus anus. nonne tu maledicte ad solum filium spectat incarnari. nam quamuis ratio et anima sint idem. tamen ad rationem pertinet vita. et ad animam pertinet sapientia. Sic dico de patre et filio et spiritu sancto. licet sit vnus deus. tamen ad filium pertinet incarnari.

Iudeus respondet. Pater et spiritus sanctus quare non poterant incarnari sicut filius incarnatus est. **A**d hec christianus dicit. Pater est potentia diuina. cuius potentia est inseparabilis. et spiritus sanctus est irreprensibilis. Solus igitur filius qui sapientia dei dicitur sapiens omnia fecit. et si sapienter omnia fecit. tunc etiam redemptio nostra sapienter per eum facta est.

Iudeus dicit. Quare angelus non fuit incarnatus et pro redemptione mundi missus. **A**d hec christianus. ut homo solum creatorem diligeret. ipsi grates redderet. et eum adoraret.

Iudeus dicit. Quare non seruatis circumcisionem. cum deus tamen instituerat ipsam pro originali peccato. nam **Abraham** circumcissus fuit. credidit et reputatum est ei ad iusticiam. et multi circumcisi saluati sunt. Cum igitur vultis imitari mandata dei potius deberetis circumcidi quam baptisari.

Ad hec christianus. Illud quod efficacius probatur hoc tenere debet. vnus **Mouus** rex noua lex.

Nam bene volo q̄ circūcisio saluauit quosdā. sed illa saluatio
magis fuit ex gratia baptismi cōsequentis q̄ ex circūcisione. qz
circūcisi homines ceciderunt ad claustra inferni. et per dē quaz
habuerunt ad gratiā cōsequentis baptismi saluati sunt qz gratia
baptismi magis saluauit eos.

Iudeus dicit Sed hoc est falsū. pbat quia circūcisio magis
saluauit eos. nā maior est salus de diuina institutione q̄ hūana s̄
deus instituit circūcisionē. vester aut̄ hiesus quē vos dicitis deū
et hominē post circūcisionē instituit baptismū. **A**d hec xpian⁹
Aum nouus homo venit in mundū a deo filijs suis caris nouū
vile et graciosū ptulit donū et filijs nō tam dilectis simul et p̄
uersis instituit asperū donum. lenius enim reputauit baptismū
quam circūcisionem. **I**udeus dicit. Nam scriptum est. **A**um
prepuj caro non circumcisa fuerit peribit anima illius a poplo
dei. ergo anime incircūcisorū debent perire. **A**d hec cristianus
Duplex est circūcisio. scz carnalis et spiritualis. **M**odo nō cō
tradico quin qui punit carnem pure propter deū bonum est dñs
modo in illo gloriā nō querit. sicut vos facitis vt scriptū est. **E**t
volunt vos circumcidi in carne vt de carne vestra glorientur. et
ergo nos seruamus spirituales circūcisionē. que est ieiunare ele
mosinam dare. ecclesiā frequentare. corpus castigare. hec enim
est spiritualis circūcisio.

Iudeus dicit. Exquo est duplex circūcisio. que illarum habet
maiorē efficaciam ad salutē. **A**d hec xpian⁹. baptismus hz maio
rem efficaciam in sanctificatione. quia est vñ electorū in saluatiōe
qz si hō statim post baptismū moriat̄ ab oī pena purgatorij eripit̄
qđ circūcisio nō fecit in p̄munitate. quia femelle tam bene bapti
santur sicut masculi. femelle autem non circumciduntur.

Iudeus dicit. Si circūcisio nō est tante efficacie sicut baptis
mus. quare tūc vester hiesus circūcisus fuit. **A**d hec christia
nus. vt legem quam per tempus instituit adimpleret vt populū
suum a tali pena sua circūcisione solueret. et vt nullus euz ex
legem diceret. quod tamen iudei sepe faciunt.

Iudeus dicit. quare in die octauo nō fuit baptisat⁹ vt pueri
solent circumcidi. **A**d hec xpianus. quia baptimus vtilior est
circūcisione ipsiis hoib⁹ ideo in tpe maioris etatis instituit ipsuz

Iudeus dicit. quare tunc vestra maria nō fuit baptisata. **A**d
hec christianus. si fuit vl nō nos non legim⁹. sed per fidem quā
ad baptismū habuit baptisata fuit et sanctificata in vtero.

Iudeus dicit. **E**t quomō de alijs qui baptisati non erant sicut
quidam martires. quidam iudei. et quidam pagani.

Ad hec cristianus triplex est baptismus. scilicet fluminis fluminis et sanguinis In baptismo fluminis saluatur pueri ab originali peccato In baptismo fluminis peccatores qui agunt penitentiam In baptismo sanguinis saluantur martires. et neuter eorum debet esse sine fide ergo dicit Acredidit Abraham et reputatum est ei ad iusticiam.

Iudeus dicit Vos dicitis christum pro vobis passum. nos autem quod christus vivet in eternum. videtur ergo quod erratis **A**d hec cristianus. nos dicimus christum esse passum non secundum deitatem sed secundum carnem quam dedit passibilem pro peccatis populi sui. ut credentes in eum viverent in eternum.

Iudeus dicit Nescio de hiesu. sed Escan ut populum suum saluaret et vivificaret fecit se necare **A**d hec cristianus respondet ubi est ille Escan Rndet iudeus. diu mortuus est. **A**d hec cristianus Et si mortuus est quomodo potuit alios saluare Tu tyranne trufe sunt dicta tua hiesus christus vivit in eternum

Iudeus dicit. Et quare debuit mori pro populo cum solo verbo potuisset bene restaurasse **A**d hec christianus respondit Duplex est causa. scilicet propinqua et remota Causa propinqua fuit homo qui libero arbitrio volebat abuti. et totum humanum genus perire Causa remota fuit deus. qui deceptorum creavit. non quod esset deceptor humani generis. sed si creatus non fuisset hominem non decepisset Si ergo deus dyabolo vim intulisset tunc ei iniuriam fecisset. Deus enim semper iustus est. et per eandem formam hominem redemit sicut in peccatum cecidit.

Iudeus dicit quoniam contigit hoc **A**d hec cristianus. in sexta feria que dicitur parascene. quia in illo die creatus homo fuit. et in illo die sicut creatus fuit homo. sic etiam perditus. ergo conveniens fuit ut illo die homo etiam redimeretur Unde propheta frater non redimet fratrem et homo non redimet hominem. et hoc loquendo de puro homine. sed homo mixtus deitate redemit homines ut esset sue creature fidelior et ut esset in ope discretior. et in redemptione humani generis potentior **M**agnum nunquam homo invenitur est in mundo qui pro genere humano sponte vellet mori **H**ic autem hiesus salvator spontanee mortuus est sicut propheta de illo loquitur Tunc omnis ad occidendum ductus est Et alibi Aoram tondente non aperit os suum.

Iudeus respondet Vere mirum quod creator debebat mori pro creatura. dic ergo mihi melius quomodo hoc fieri potuit. immo videtur mihi impossibile **A**d hec cristianus Decece cecorum aures habes et non audis quid a me inquiris. si veritatem dixerim tibi non credis mihi. non quere quicquam a me sed pro lege prophetas qui veritatem tibi ostendunt. et presertim per lege Isaiam qui dicit Propterea pati cri

Itum Et alibi ubi propheta lamentabiliter conquerit. **P**ere languores nostros ipse tulit ut a nobis omnem languorem auferret. et nobis vitam sempiternam tribueret.

Iudeus dicit quare tunc non moriebat honesta morte. sed fecit se suspendere in cruce. **A**d hec christianus **I**lla vera sapientia patris omnia cum summa sapientia ordinare voluit. ut sicut per lignum homo dampnatus est. ita etiam necessarium fuit ut per lignum homo ab eterna morte liberaretur. et ut illa figura moysi perpetrata adimpleretur qui serpentem enee in deserto erexit ut omnes qui moribus serpentum intoxicati fuerint curarent.

Iudeus dicit erat tunc etiam suspensus ut alius malefactor christianus responderet. non. **A**ui iudeus. quomodo tunc **C**ristianus dicit in alta arboze crucis. non ut alter latro aut fur. sed brachijs extendens. nam fideles in purgatorio degentes clamabant alta voce **V**eni et libera nos brachio extenso. **S**ic hiesus suspensus fuit extendens brachia sua ut totum genus humanum ad brachia sue misericordie susciperet. **H**abuit etiam caput sursum vulneratum ad patrem pro nobis ut pater celestis non esset immemor nostri. **H**abuit etiam manus perforatas ut esset largius in donando veniam et ut nihil teneret aduersus peccatorem ad se conuertentem. **S**imiliter et pedes fecit perforari ut semper de celo respiceret nos. et ut adimpleretur hoc dictum propheticum. **F**oderunt manus meas et pedes meos et **I**tem cor suum perforatum fuit ut nos viuificaret et semper memor nostri esset. **T**u vilis iudee et bestia infidelis nunquid inuenis in prophetis omnia illa que in christo sunt impleta. quomodo **D**avid propheta predixit de cruce christi **R**egnabit a ligno deo. et per lignum illud crucis claustra inferni destructa sunt captiui redempti sunt. et omnibus fidelibus per illud regnum eternum donatum est.

Iudeus dicit **V**os ita fortiter vultis quod hiesus fuit deus. quare tunc petijt auxilium a deo in cruce pendens et dicens **M**eli heli lama ezebrani. hoc est deus meus deus meus ut quid dereliquisti me. **E**tiam dicitis de eo quod in monte oliueti adorauit patrem cum dixit **M**i pater si possibile est transeat a me calix iste. **A**d hec christianus **T**u tyranne in hoc ostendit nobis suam veram humanitatem. **M**am humanitas loquebatur ad deitatem. et humanitas passa fuit. deitatem enim pati non potuit. **S**ed tamen deitas fuit cum eo et nunquam dereliquit eum. **V**nde psalmista **A**um ipso sum. in tribulatione eripiam eum et glorificabo eum. et dedit illi nomen quod est super omne nomen. **I**udeus dicit. **O**mne illud quod viuit melius potest vincere quam illud quod mortuum est. quomodo ergo hiesus mortuus vicit mortem. solus

enim vinorum est vincere ¶ Ad hec christianus. saluator noster hic
sus chabitus fecit simili modo sicut fecit pellicanus qui aperit rostrum
suo cor suum ut pullos suos reficiat. et propter dilectionem pullo-
rum suorum moritur. Ecce tu tyranne ausis ista testimonium dat christo Tu autem
querere si posses omne testimonium omnium creaturarum interromperes
¶ Nunquid legisti Esaiam dicentem O mors ero mors tua mortuus
tuus ero inferne Et sic liquet manifeste quod per mortem christi data est
nobis vita sempiterna ¶ **M**a dominus deus existens leo fortis de tribu
iuda vicit mortem nostram moriendo. et tertia die a morte resurgendo
¶ **J**udeus dicit. Si hic fuit homo quomodo mortem superare potuit. Ad
hec christianus. in quinto libro moysi scriptum est de panthera effraim
et de leone iuda Quid per hoc designatum est nisi gloriosa resurre-
ctio christi. que per hoc prefigurata est ¶ Matura enim panthere est ta-
lis. quod post lassitudinem dormit tribus diebus et tribus noctibus.
Sic simili modo saluator fecit. quia dormivit per triduum et tertia
die resurrexit. sicut propheta testatur dicens Exurge domine quare obdormis
et quare non repellis in sinem Etiam panthera habet talem naturam
quod postquam tres dies dormivit suavissimum emittit odorem ita quod pro-
phetam odorem suavem omnia animalia illic concurrunt. ut capi-
ant aliquid de dulcedine oris sui. Sic dominus postquam resurre-
xit suavissimum odorem de se emisit. ita quod ex tali odore totus mundus
confortatus est. Sicut attestatur psalmista dicens. Dulcis et rec-
tus dominus. ¶ **J**udeus dicit. Omnia que propheta dixit et omnia
que prophetisata sunt. de adventu messie dicta sunt Sed messias
adhuc non venit. et si venisset utique nos congregasset in civitatem
hierusalem. ut scriptum est Edificans hierusalem dominus dispersi-
ones israel congregabit. Ad hec christianus. quecumque obijcis de mes-
sia hoc dictum est de christo quia christus est verus messias.
¶ **J**udeus dicit. immo messias mittet in mundum ut congreget
in hierusalem. et hoc non fecit christus. et ergo messias non est
christus. nec adhuc venit. ¶ Ad hec christianus. immo idem sunt
messias et christus quoniam facta eius non cognoscitis. Jam enim
dixisti Edificans hierusalem dominus. Si vis perfecte considerare hec
omnia facta et acta. tunc propheta de terrestri hierusalem non est
locutus. quia illa civitas hierusalem plena existens populo deso-
lata est. sicut scriptum est per prophetam dicentem. Fiat habita-
tio eorum deserta. nam super illam hierusalem propheta Hieremias
lamentabatur propter iniquitatem in ea existentem Sed sine du-
bio propheta est locutus de superna civitate hierusalem. de qua
dicit Hieremias Super muros tuos hierusalem constitui custo-
des. Ibi dominus hic christus congregabit omnem dispersionem israel.
¶ **J**udeus dicit. quod multum dicis messiam esse natum non tamen credo

quia si messias aduenisset tunc signa messie facta fuissent. de quib⁹
dicit. **E**sayas Cum messias venerit tunc erit adeo bona pax q
leo ludet cū puero. et lupus cōuersabit cū agno et gladij vertutē
in vomeres. et lancee in falces. Sed tanta pax nondū in terris
venit ego zc. **A**d hec xpianus. Si intelligis mystice illud qd

157. 109.

loqueris tunc omnia patent tibi iam esse facta. nam hū dictum
apostoli littera occidit. spūs aut viuitificat. **M**odo si tu credis cri
stum vel messiam venisse hec signa facta fuisse probo. qz sicut iā
dixi. littera occidit. spiritus aut viuitificat ergo illud qd dixisti
aliū habet intellectū. **N**am per leonē intelligit verus messias q
toccundatur cū puero. id est cū hūili hoīe et non cū superbo. quia
hūiles sp diligunt deū et econuerso. **E**t lupus cōuersat cū agno
Atende hoc dictū ppheticū. **N**onne tu tyranne ver⁹ agnus dei
scz xpus hiesus verus dei fili⁹ qui tanq agnus innocens occisus
fuit cū horribilissimis lupis. id est cū vobis iudeis cōuersat⁹ est
Nam vt patribus tuis visum est tūc lupi scz iudei cū agno cō
uersati sūt. ita q de hoc dyabol⁹ amirabaf. et nunq potuit nos
cere christū esse filiū dei. nisi qn stetit ante presides in summa mās
suetudine. **L**upi enī christū lesērūt a planta pedis vsqz ad verti
cem capitis. et ille verus agnus coram illis hoc pati voluit.

Iudeus dicit. **M**os legimus q cū messias venerit q tūc ve
niet cum cornu et suscitabit mortuos ad iudiciū. et tūc ve vobis
Ad hec xpianus. **T**ecū sit ve in eternū. nos noscimus messia ve
nire et venisse. **V**enit enī in triplici tempore. **P**rimo simpliciter
venit ex matre sine patre. **S**cdō venit viuitificans nos cū gratia
spūs facti. et sic venit oī die in corda hoīm vere pfitentū. **T**ercio
venit iudicare seculū pignē. **I**n primo aduentu suo nos viā ve
ritatis docuit. et nos ab eterna morte redemit. **I**n scdo aduentu
corda omniū viuentū et credentiū illuminat. **I**n tercio aduentu
venit iudicare bonos ad eternā vitam. malos aut ad eternā dā
nationem. **S**ed q verus messias venit et non adhuc venit hoc
ostendā tibi per multos pphetas. **D**aniel enī dicit. **N**ō cessabit
vntio indeoz donec venerit sanctus sanctor. nunquid vntio
vestra diu cessauit. **A**duerte **J**acob pphetā et patriarchā dicēte
Non auferetur sceptrū de iuda nec dux de femore eius donec ve
niet qui mittendus est. nunc capti estis in vniuerso mundo et
sceptrū regale a vobis ablatū est. nam vos ipsi maledictionē sup
vos dedistis. quia cū pilatus dixerit ad vos. **R**egem vestrum
crucifigam. vos dixistis regem non habemus nisi cesare. **E**t sic
pmo manifeste patz q ille sanctus sanctor venit et nos omnes
viuitificauit. **I**pse enim quottidie erat apud vos docens in tem

plo. vos autē eum non tenuistis. Et sic manifeste patet per pphetas q̄ sanctus sanctorū actu venit.

¶ **Iudeus dicit.** quare tūc adoratis ymagines qđ est cōtra p̄ceptū dei. **Ad** hec cristianus. quis putas tam stult⁹ sit qui adoret hymagines vel ligna vel lapides vlt aliquā picturā. sed hymagines tantū informāt nos sanctos inuocare. et sūt exempla vt illi qui scripturas legere non possunt in hymaginibus legant

¶ **Iudeus dicit.** Et quare tūc habetis hymagines et facitis sculptilia. cū tamen scriptū est. **Nō** faciatis deos aureos ¶ **Ad** hec cristianus. hoc vos facitis et vsurarij qui habent aurū et argētum in quo confidunt omnes auari. nā scriptū est. **Simulachra gentium argentum et aurum.**

¶ **Iudeus dicit.** Nescio quid vos adoratis. ymmo dñs de⁹ pl⁹ nos diligit q̄ vos. nam exhibitio operis est probatio dilectionis ymmo dñs deus traduxit nos siccis pedibus p̄ mare rubrū infra securitate. p̄mit nos in deserto quadraginta annis. inimicos nostros cōfregit. et patres nostri comederūt manna. scz panem angelorū. ¶ **Ad** hec xpianus. et quomō deus vobis mō est inimicus. quare nunc non comedetis manna

¶ **Iudeus dicit.** Deus non est inimicus noster. sed ipse corrigit nos. sicut paruuli corriguntur virga. **Ad** hec christian⁹. bene scio q̄ scriptū est in euangelio. **Amen** dico vobis non preteribit generatio donec oīa fiant. Et p̄pterea deus sustinuit vos hic in istis terris. ymmo alioquin nō estis digni q̄ terram calcatis. nā in scđo libro **Mos̄i** dr. **Factū** meū irritū fecerūt. ⁊ iccirco iudei sunt inimici dei. et tu perfide dicis de manna et de magno bono quod vobis dñs deus contulit **Perecūdamini** in eternū q̄ tantā dignitatem propter vestrā incredulitatē perdidistis. sicut scriptum est. **Quia** non crediderūt in mirabilibus eius. et ergo moramini in terra aliena inter inimicos. Et q̄ deus est vobis inimicus hoc dicit p̄pheta **Baruch.** **Quid** est israhel q̄ in terra inimicorū est. et reputatus est cum his qui in inferno sunt. **Notum** est enim q̄ amici dei ibi non sunt.

¶ **Iudeus dicit.** Nonne legisti **facta** est iudea sanctificatio ei⁹ ecce si iudea est sanctificatio dei. tūc certe iudeis est maxima dignitas a deo. ¶ **Ad** hec cristianus. q̄ bñ applicat similitudinē suam **Qualis** est similitudo inter iudeū et iudeam. quondāz enī habuistis gloriā. qz fuistis dicti ebrei et israhel. nunc autē nuncupamini iudei quasi iudices filij dei. quia iudicastis filiū dei ad mortē **Iudea** autem dicitur cura domini vel confitens siue agnoscens dñm. et in illa agnitione ē sanctificatio dei. bonorū sanctū. gaudiū

et exultatio angelis. et sic ymmo cristianus est sanctificatio eius
qꝫ nos christiani magis cognoscimus et cognouimus filium dei
Deus enī exaltauit xpianos super omnes nationes. vñ ppheta
parauit lucernā xpo meo Lucerna enī est filius dei. cuius deitas
latebat in corpore humano Quia dñs saluū fecit christus suū Vos
autē iudei heretici et pagani estis in sūma confusione et maledic-
tione. quia in christum non creditis. vnde propheta Induantur
confusione qui loquuntur maligna super me. Etiam prophetiza-
uit Moyses de vobis in quinto suo libro. dicēs Adhuc me vi-
uente et ingrediente vobiscū contentiones egistis contra dñm.
quanto magis dñm modo mortuus fuero Nunquid facitis opera
patrum vestrorum.

Iudeus dicit. Et quare oīs nobilitas a nobis creata est quia
nos sumus illi a quibus nobilitas psonarū processit. scz reges et
principes. Ad hec cristianus. quecunqꝫ nobilitas in vobis erat
in nos cessit. ymmo miserrimus cristianus est magis nobilis sū-
mo et dignissimo iudeo. quia adeo nobiles sumus qꝫ non estis
digni nos tangere. nā dicit ppheta. Nolite tāgere cristos meos
et in prophetis meis nolite malignari.

Iudeus dicit. Si vos intelligeretis thalmud tūc sciretis quāta
nobis deus promisit p tribulationibus nostris. Ad hec christia-
nus. Miror qꝫ iudei ita stulti sūt qꝫ illū librum aduertunt in quo
tanta fruola scripta sunt contra deū. ymmo habetis in textu illi⁹
libri quedā heretica scripta. Et ammisor de vobis qꝫ adeo ceci-
estis qꝫ impossibilibus fidem adhibetis. et illis que veritati cō-
sonant fidem adhibere non vultis.

Iudeus dicit. Vnde habetis legē vestrā p quā putatē saluari
Neqꝫ enī lex est vobis data a Moysi. neqꝫ a deo vobis est con-
missa sed p vestrū hiesū qui fuit hō sicut et ego. Sed sicut lex p
Moysen electū dei cōmissa est ita seruamus eā. et ideo pculdus
bio saluari speramus. vos autē p legem vestrā peribitis. quia ita
non seruatis sicut deus instituit. Ad hec cristianus si seruatis le-
gem vestrā perfecte sicut dicitis. tunc omnia dona salutaria pci
pietis. quod falsum est. Nam dicit ysaias Si mandata mea ser-
uabitis statuā principes vestros vt pri⁹. et bona terre comedet-
is q̄ oīa a vobis sunt ablata. Vos enī in captiuitate diu fuistis
nec aliquē principē habuistis qꝫ vos defenderet Nā propter viā
maliciam in vobis existentē vobis inhibitu est comedere multa
genera aialū. scz lepores anguillas et similia qꝫ plura bona aia-
lia. quibus nos christiani vescimur.

Iudeus dicit Quādocūqꝫ hāc patimur a vobis scz pumelia

de hoc mercedem a messia habebimus. nam ipse dabit nobis ad
vescendum aucam valde pinguem. similiter et boue magnum et
piscem qui dicitur leuiathan. ¶ Ad hec xpianus. ¶ Tu stulte et
modice sapiente vos ponitis vestra felicitate in aucta una que
auariciam significat et animal aquaticum est. nam per aucta intelli-
gunt homines aquatici et auari. qui magis diligunt esse in crapulis
quam in seruitio dei. Similiter dico de boue. quia per boue intelligunt
omnes illi carnosus qui magis figunt corda sua in terrenis desideriis
quam in supremis. Comedens autem de pisce illo qui dicitur leuiathan non
comedit cum alio nisi cum dyabolo. Et si mihi non credis require ab
omnibus sapientibus mundi. et scies quod per leuiathan non intelli-
gitur aliud nisi dyabolus. et illo immo estis deteriores et vix dig-
ni cum eo comedere. quomodo tunc digni deberetis esse vesci
illis animalibus nobilibus quibus nos vescimur.

¶ Iudeus dicit. Nos vescimur omnibus animalibus preter illa
que ruminant. quia illa sunt immunda. ¶ Ad hec cristianus. ¶ Stulte
quo audes contra saluatorem tuum ita loqui. quia dicis illa animalia
esse immunda. Monne legisti in primo libro Moysi. Et vidit deus
cuncta que fecerat quod essent valde bona. ergo non sunt mala.

Iudeus dicit. Estis etiam sub lege vel ne Christianus res-
pondet immo sumus sub lege domini dei. ¶ Iudeus dicit.
et quare tunc legem non seruatis. immo sabbatum vestrum non ce-
lebratis. non enim attenditis preceptum domini quo vobis precepit. Me-
mento homo ut die sabbati sanctifices. ¶ Ad hec cristianus. immo
in hoc vix dicis. sed dies dominicus pro omnibus est colendus quia est princi-
pium omnium dierum. in ea enim dominus dixit. fiat lux et facta est.

¶ Iudeus dicit. Quare tunc non seruatis sabbatum. cum scitis esse
seruandum. quia dominus deus requieuit die septimo ab omni opere quod
patrarat. ¶ Ad hec cristianus. De hoc quisque habet fidem ut in
extremo iudicio pro omnibus factis suis dabit rationem. Similiter
et de illis. et in hoc tu non habes nos redarguere.

¶ Iudeus dicit. Nescio que sit fides christiana. immo videt
mihi quod dominus deus non deberet vos sustinere in terris. quia in oppro-
brium domini dei comeditis panem quem dominum deum dicitis esse. et videt
immo mihi si fuisset talis magnus sicut maximus mons diu esset con-
sumptus a vobis. ¶ Ad hec xpianus. ¶ Tu cece quam frivole loque-
ris contra nobilissimum sacramentum. immo deus est maior toto mundo
quia sua magnitudo pertransit thronum et penetrat abyssum. Nam dicit
psalmista Magnitudinis eius non est finis. Nec credere debes quod
deus comedat. quia deus non potest comedi. Sed est comestio spiritalis
lis que dat vitam eternam. et nescis tu infidelis quod per morsum vini

hominis totū hūmānū genus perijt. ergo dñs deus dedit seipm̄ nobis miseris in esum. et quicumq; indigne samit vitam eternā nō habebūt. Et nō debes credere q; ex hoc dñs deus diminuat. sed a quolibet nostrū totus accipitur et integer ver⁹ deus et hō sicut in die parascenes pro nobis pependit in cruce.

¶ Unde dicit. Non videtur quō credā hoc. Ad hec xpianus. Nonne credis q; creator nature plus potest q; natura. Iudeus respondit. ymmo credo. Christianus dicit. Nonne tu hoc vides in natura q; infinite candeles possūt incēdi ab vna candela incēsa nō tamē lumē candeles diminuitur. Nonne etia; possibile est q; vox mea audiat a mille. ymmo ab infinitis. attamen est vna vox ab ore palati. et cuiq; plena vox representata. et si hoc natura potest per quodā artificii. nonne tūc magis possibile est q; creator nature tribuat seipm̄ tanto mundo. et q; tamē nō consumatur.

¶ Iudeus dicit. Certe tali modo videt mibi aliquid veritatis. sed ibi mibi adhuc vnū est dubiū grande circa hoc qd̄ dicis in minima particula hostie adeo bene esse verū corp⁹ cristi sicut in tota hostia. et dicitis cū hoc q; illa parua hostia sit corpus cristi adeo magnū et extensū sicut pependit in crucis patibulo. **¶** Ad hec xpianus. Esto fidelis et nō infidelis. et sic viā naturali rōne tibi ostendā. Patet tibi etiā ad oculum q; speculum est quoddā artificiali. et de materia valde exili factum.

¶ Iudeus dicit. concedo. Cui xpianus tūc enī apparet tibi in speculo paruo aliquādo parua domus. et q; plura alia que sunt in infinitū maiora q; illud speculum.

¶ Iudeus dicit. concedo totū. Cui christianus. nonne eciam speculū est null⁹ reputatiōis i ordine ad dñm deū. et hoc sic patet. Cur tunc dñs deus omnipotens nō maiora posset. **¶** Nonne etiā apparet tibi ad experiētiā. q; speculū in multas partes contractū quelibet pars h; in se representationē vere bymaginis. **¶** Nam in qualibet pte quātūcūq; minima integra facies hūana apparet. Et si hoc est in speculo multo magis in ostia psecrata. et in quālibet ei⁹ pte totū corp⁹ cristi relucet sine omī cōtractiōe. **¶** Ipse enī hiesus cristus seipm̄ nobis tribuit. ille verus agnus dei illā figuram veteris testamēti rescindēs. q; vobis mandatū erat comedere agnū paschalē ad memoriā trāsire filiorū israhel p mare rubrū. **¶** Iudeus dicit. Et cū ita magn⁹ fuerat ille hies⁹ vt vos asseritis cur tūc ita turpissime mortuus est. et quid illū coegit ad illā turpissimā mortem. **¶** Ad hec cristianus. illa inestimabilis charitas et dilectio quam habuit ad genus humanum eum ad compaciendum compulit. vt sua morte nos omnes viuificaret.

¶ **I**udeus dicit. Vere nō possū sensu capere que dicitis. et etiaꝝ
abhorreo audire. Ad hec xpianus. audi iudee tu sensualis azino
fides dat exsuperare oēs sensus humanos. nā quale meritū habe
rez si oīa relincerent ad sensū. qꝫ **A**ugustin⁹ vn⁹ doctor⁹ nostror⁹
dicit. fides nō habet meritū vbi ratio naturalis prebet experi
mentum. Sed ratione naturali tam vici te. qꝫ natura multa con
formia agit. que nos ducunt in rectitudinē fidei. **S**z mihi videt⁹
qꝫ sitis tante malicie qꝫ abscondita dei nō possunt vobis reuelari
cū **S**alomon dicit. In malivolā animā nō introibit sapientia. et
miruz esset qꝫ aliqđ bonū vobis reualeretur. et aliqua bona esset
vobis cognita. et proximū vestrū odio habeatis. **E**t ymmo nō
solū proximū. sed etiā saluatore⁹ totius generis humani maledi
citis eius quoqꝫ matrē piā. **M**os legimus de blasphemia vestra
in quarto. qꝫ vba polluta et nequitiosa reputatis nō esse peccata
preterqꝫ illa que in contēptū ecclesie pergere noscunt. **E**t legim⁹
i eodē. qꝫ oīs blasphemia sit vobis interdicta pterqꝫ blasphemia
ecclesie et operū catholicor⁹. **M**az ab oībus iudeis habet⁹ in vsu
qꝫ beate vginī maledicūt. z eucharistiā sacrificiū pollutū vocāt
et vbi nomē xpi vel marie audiūt pessima blasphemia blasphemant
Itē legit⁹ in tercio. qꝫ statutū est ab oībus sapiētib⁹ indeor⁹
qꝫ ter singulis diebus in oīone sistunt. quā efficaciorē alijs oīoni
bus asserūt. et in illa oīone oībus ministris ecclesie maledicunt
et oēs laborantes p fide catholica blasphemant tā reges qꝫ ce
sares. et ipsi institutū qꝫ debent eā dicere stando coniunctis
pedibus. ita qꝫ nullū cōtrariū debeat eos renocare a tali oratiōe
Et si sēpēs in culū eor⁹ morderet nō deberēt oīoz interrūpere
Et habent talē modū qꝫ pontifex eor⁹ debz eā dicere alta voce. z
omēs alij iudei sub silentio. **E**t cū pontifex eā finierit omēs alij
debent respōdere Amen. **E**t hec sūt verba istius oīonis. **C**ongre
gatis xpianis nō sit eis spes. et omnes repente dispergant⁹. et in
nūerum paruum redigant⁹. cadūt in eternū et ampli⁹ nō resurgāt
et in omī confusione tradant⁹. **S**int maledicti in omnibus opib⁹
suis. et omnes inimici eor⁹ pñalent aduersus eos. vt regnū ne
quicie xpianor⁹ eradicet⁹. **S**it maledict⁹ cristus. sit maledicta pes
suma mater eius **M**aria. sint confusa oīa sacrificia eius. **D**omine
deus noster fac et cōple qđ petim⁹ in diebus nris velociter qꝫ tu
es de⁹ noster. **H**ec oīo scripta ē in cesar cessaim. vt ebraice dr. ;
¶ **I**udeus dicit. Vos multū dicitis de xpo vestro. videt⁹ ymmo
mihi qꝫ erat neqꝫ et peccator magn⁹. et qꝫ eū patres nostri ppter
peccata sua occiderūt et crucifixerūt. qꝫ in signū sue nequicie cū
neqꝫ magnis reputatus ē. quia in medio duorū latronum eum

suspēderunt. ¶ **A**d hec xpianus **D** tu blasphemator saluatoris
 tui q̄ inique loqueris. quō hec loqui p̄sumis. oportet me respō-
 dere ad vltimū. **P**rimo nunquid legisti p̄phetam dauid qui in p̄-
 sona cristi hoc deflexit dicens. **E**stimat⁹ sū cū descendētib⁹ in las-
 cum factus sū sine adiutorio inter mortuos liber. **N**unquid etiā
 legisti de eodē p̄pheta qui dicit **O**dio habuerūt me grat⁹. **N**ūquid
 etiā alibi legisti **E**saia qui dicit. **V**ere languores nostros ipse
 tulit et dolores nostros ipse portauit. et nos reputamus ipsum
 quasi leprosum et quasi percussum a deo et hūiliatū. **I**pse autē vulne-
 rat⁹ ē p̄pter iniquitates nostras vt nos a morte eterna liberaret.
Sic etiam testatur propheta dicens **I**n liuore eius sanati sum⁹.
 ¶ **I**ude⁹ dicit. **E**t cū captus fuerat a patribus nostris cur non
 aufugit ex manibus eor⁹. ¶ **A**d hec xpianus. q̄ obediēs voluit
 esse patri suo vsq̄ ad mortē. mortē autē crucis. **E**t volūtarie vo-
 luit offerri sicut p̄pheta testat⁹ **O**blatus est q̄ ipse voluit. et non
 aperuit os suū. et sic ver⁹ deus et hō ex sua volūtate est ad cru-
 cis patibulū suspēsus. **S**z q̄ erat de⁹ et hō testatur p̄pheta dicēs
Generationē ei⁹ quis enarrabit. **N**otū est si fuisset purus homo
 p̄pheta sic nō dixisset. quis enarrabit. quasi diceret null⁹. ymmo
 generatio puri hoīs nō potest enarrari. **A**tende similiter dictū
Syille dicentis. **F**elix ille deus qui ligno pendet ab alto. **S**ed q̄
 debebat mori p̄ peccatorib⁹ et nō p̄pter scelus p̄p̄riū testat⁹ vox
 patris per p̄phetā sic dicēs. **P**ropter scel⁹ populi mei percussus eū
 et paulo post disp̄gā plurimos et fortū diuidet spolia plurimos
 (id est omnes xpianos qui in eū credūt. **E**t fortū id est demonū
 diuidet spolia quia demones sunt spoliati p̄ mortē eius. cepit enī
 aīas et liberauit eas. et diuidebat eas in choroꝝ angelor⁹. **E**tiam
 dicit **O**sias. de manu mortis liberabo eū. **I**tē **Z**acharias sic inq̄t
Ecce rex tuus venit tibi mansuetus et saluator ipse pauper
 et ascendens sup̄ azinā. **S**z q̄ ipse pauper erat hoc deflexit p̄pheta
 dicens **V**ulpes foveas habent et volucres celi nidos fili⁹ autē
 hominis nō habet vbi caput suū reclinat. **E**t hec omnia rex re-
 gum propter peccata nostra passus est.
 ¶ **I**udeus respondet vltimo. **C**onuertat nos omnes deus et cō-
 ducat nos per viam iusticie vt veritatem valeamus percipere
 ab eo qui est benedictus in secula seculorū **A**men.

Impressum Aiptzk per Sunradum Kachelouen
 Anno domini MD. cccc. Monagesimo quinto.

Bibl. Jag.

85

